

Minister Zdrowia

DSW.050.9.2026.PJ
Warszawa, 11 czerwca 2026

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,
Odpowiadając na interpelację nr 17326 Pani Poseł Małgorzaty Pępek *w sprawie projektowanych zmian legislacyjnych określanych jako "Lex szarlatan" oraz ich wpływu na bezpieczeństwo regulacji dotyczących działalności prozdrowotnej* uprzejmie przekazuję poniższe informacje.

Głównym celem rozwiązań zawartych w rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (druk r 2598) jest zwiększenie poziomu przestrzegania dotychczasowych praw pacjenta oraz wprowadzenie nowych mechanizmów pozwalających na przeciwdziałanie szkodliwym i niebezpiecznym dla zdrowia i życia ludzkiego praktykom pseudomedycznym poprzez modyfikację, uzupełnienie lub dodanie nowych kompetencji Rzecznika Praw Pacjenta.

Projekt zawiera trzy zasadnicze obszary zmian dotyczących:

- 1) postępowania w sprawach praktyk naruszających zbiorowe prawa pacjentów,
- 2) postępowania w sprawach praktyk pseudomedycznych,
- 3) nakładanie przez Rzecznika Praw Pacjenta kar pieniężnych.

W zakresie postępowania w sprawach praktyk naruszających zbiorowe prawa pacjentów przewiduje się nadanie Rzecznikowi Praw Pacjenta kompetencji w zakresie wydawania tzw. ostrzeżeń publicznych, jeżeli strona postępowania w sprawie stosowania praktyki naruszającej zbiorowe prawa pacjentów dopuszcza się praktyki mogącej zagrażać życiu lub zdrowiu pacjentów.

Kolejnym instrumentem wzmacniającym kompetencje Rzecznika jest wydawanie tzw. decyzji tymczasowych, które zobowiązują do zaprzestania określonych działań lub zaniechań w celu zapobieżenia wystąpienia zagrożenia życia lub zdrowia pacjentów do czasu zakończenia postępowania.

Zakłada się również nadanie Rzecznikowi uprawnienia do zobowiązania podmiotu stosującego praktykę naruszającą zbiorowe prawa pacjentów do usunięcia skutków tej praktyki i nałożenia kary pieniężnej w przypadku braku realizacji nakazanych działań.

W kolejnym obszarze projekt zakłada wyposażenie Rzecznika Praw Pacjenta w nowe zadanie, jakim będzie prowadzenie postępowań w sprawach praktyk pseudomedycznych. Zgodnie z proponowaną regulacją praktyka pseudomedyczna to:

1. udzielanie świadczeń zdrowotnych przez osobę niewykonyującą zawodu medycznego;
2. oferowanie lub stosowanie metody diagnostycznej lub leczniczej niebędącej świadczeniem zdrowotnym, której przypisuje się właściwości takiego świadczenia lub w przypadku której deklaruje się lub sugeruje, że metoda ta ma działanie

- diagnostyczne lub lecznicze, w tym, że zastosowanie tej metody wyłącza potrzebę podjęcia lub kontynuacji metody diagnostycznej lub leczniczej zgodnej z aktualną wiedzą medyczną lub uzasadnia odstępianie od niej;
3. wykonywanie działalności leczniczej bez uzyskania wpisu do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą;
  4. działanie wprowadzające w błąd, polegające na publicznym rozpowszechnianiu lub promowaniu:
    - metody diagnostycznej lub leczniczej niezgodnej z aktualną wiedzą medyczną, zagrażającej życiu lub zdrowiu, w szczególności przez podawanie nieprawdziwych informacji o tym, że jest ona skuteczna i bezpieczna
    - lub
    - szkodliwości lub nieskuteczności stosowania metody diagnostycznej lub leczniczej zgodnej z aktualną wiedzą medyczną.

Stosowanie praktyk pseudomedycznych będzie zakazane, a do uznania danej praktyki za pseudomedyczną konieczne będzie wykazanie, że jest podejmowana w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej.

W trzecim ze wskazanych na wstępie obszarów projekt przewiduje możliwość nałożenia przez Rzecznika kary pieniężnej już w decyzji o uznaniu stosowania praktyk naruszających zbiorowe prawa pacjentów, a więc za samo naruszenie zakazu stosowania tych praktyk. Obecnie Rzecznik nakłada karę pieniężną dopiero w przypadku braku zaniechania stosowania praktyk naruszających zbiorowe prawa pacjentów po decyzji Rzecznika. Nową kompetencją Rzecznika jest możliwość nałożenia kary pieniężnej na kierownika podmiotu udzielającego świadczeń zdrowotnych lub kierującego podmiotem, który naruszył zakaz praktyk pseudomedycznych.

Projekt przewiduje podwyższenie maksymalnej wysokości kar pieniężnych nakładanych przez Rzecznika z 500 000 zł do 1 000 000 zł, w przypadku kary nakładanej na podstawie art. 68 ustawy (kara za naruszenie zbiorowych praw pacjenta lub prowadzenie praktyk pseudomedycznych), oraz adekwatnie z 50 000 zł do 100 000 zł, w przypadku kary, o której mowa w art. 69 ustawy (to jest w przypadku nieprzekazania na żądanie Rzecznika dokumentów lub informacji w ramach prowadzonego postępowania).

Opisane wyżej uprawnienia Rzecznika Praw Pacjenta poddane są kontroli sądowej.

Projekt poddany był szerokim konsultacjom publicznym. Wpłynęło ponad 4 tys. uwag, które zostały szczegółowo przeanalizowane. Projekt był m.in. przedmiotem dyskusji w ramach prac Rady Organizacji Pacjentów przy ministrze właściwym do spraw zdrowia. W efekcie konsultacji przede wszystkim doprecyzowana została definicja praktyk pseudomedycznych.

Aktualnie projekt jest przedmiotem prac Sejmu RP. W dniu 8 czerwca br. sejmowa Komisja Zdrowia podjęła decyzję o powołaniu podkomisji, która zajmie się szczegółowymi zapisami projektu.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Katarzyna Kęcka
Podsekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/